

Dariusz Stępkowski

VII Międzynarodowa Konferencja "Edukacja alternatywna - dylematy teorii i praktyki" (Warszawa, 19-21 października 2012 r.)

Forum Pedagogiczne 1, 215-217

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

DARIUSZ STĘPKOWSKI

UKSW

Warszawa (Polska)

**VII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA
EDUKACJA ALTERNATYWNA – DYLEMATY TEORII
I PRAKTYKI
(Warszawa, 19-21 października 2012 r.)**

Powoli również w Polsce konferencje poświęcone edukacji alternatywnej zaczynają mieć swoją tradycję. W minionym roku minęło dokładnie dwadzieścia lat od pierwszego spotkania na temat nowych sposobów wychowania i kształcenia, które odbyło się z inicjatywy Bogusława Śliwerskiego w Dobieszkowie koło Łodzi. Tym razem miejscem obrad był Dom Spotkań z Historią w Warszawie, głównym zaś organizatorem – Katedra Dydaktyki i Pedagogiki Szkolnej Wydziału Pedagogicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Otwierając siódmy już z kolei zjazd, jego pomysłodawca – B. Śliwerski stwierdził z satysfakcją, że pojęcie „pedagogika alternatywna” nie tylko na stałe zadomowiło się w słowniku polskiej pedagogiki, lecz również coraz wyraźniej nadaje kształt codziennej praktyce edukacyjnej.

W trzydniowym spotkaniu wzięło udział ponad stu uczestników i prelegentów z Niemiec, Czech, Wielkiej Brytanii i Polski. Grono referentów specjalnie zaproszonych na tę konferencję stanowili: Klaus-Jürgen Tillmann, Hein Retter, Alena Vališova, Guy Claxton, Maria Dudzikowa i Olga Czerniawska. Program konferencji obejmował piętnaście wykładów plenarnych, pięćdziesiąt trzy wystąpienia w czterech grupach tematycznych, osiem warsztatów metodycznych, które odbyły się po południu drugiego dnia imprezy, dwie sesje plakatowe i zwieńczającą

całość dyskusję panelową. Jakby tego nie było dość, konferencji towarzyszyły jeszcze dwie wystawy, projekcja filmowa i spektakl teatralny. Na pierwszej wystawie przedstawione zostały prace dzieci z jednego z warszawskich przedszkoli waldorfskich, drugą ekspozycję stanowiły plakaty związane z obchodzonym w 2012 Rokiem Korczakowskim. Wieczorem, po pierwszym dniu obrad, organizatorzy zaprosili na unikatowy seans filmu Aleksandra Forda pt. *Sie sind frei Doktor Korczak*. Następnego wieczoru wystąpiła grupa teatralna „Studnia O”, która zaprezentowała znakomitą inscenizację na temat sztuki opowiadania.

Z oczywistych powodów, w ramach tego sprawozdania, niemożliwym jest zreferowanie w szczegółach problemów poruszonych przez wszystkich prelegentów, tym bardziej, że z powodu ciągle towarzyszącego takim imprezom reżimu czasowego – zwłaszcza w grupach tematycznych – występujący musieli ograniczyć swoje przemówienia do koniecznego minimum. Postaje więc mieć nadzieję, że publikacja konferencyjna uzupełni tę lukę.

Trudno jednak byłoby wyobrazić sobie spotkanie pedagogów, na którym nie zostałaby poruszona kwestia alternatywności myślenia o wychowaniu i kształceniu. Temu właśnie zagadnieniu poświęcona była, kończąca konferencję, dyskusja panelowa. Jej uczestnikami byli: Piotr Błajet, Beata Jachimowicz, Jolanta Kruk, Janusz Moos, Renata Nowakowska-Siuta, Inetta Nowosad, Bogusław Śliwerski, Alina Wróbel i Anna Ziarkowska. O terminie „alternatywność” dyskutowano w kontekście dwóch innych pojęć, a mianowicie „autonomia” i „demokracja”. Na szczególne podkreślenie zasługuje głos B. Śliwerskiego, który stwierdził w konkluzji, że na szczęście w Polsce po dwudziestu latach od przełomu społeczno-politycznego nie trzeba już toczyć sporu o to, czy pedagogika alternatywna istnieje, czy nie, lecz o to, jak może ona coraz bardziej stawać się taką. Jak należy z tego wnosić, współcześnie nie chodzi o propagowanie alternatywnych sposobów wychowania, lecz trzeba raczej dbać o ich jakość pedagogiczną. Pedagogika alternatywna, żeby pozostać konstruktywną opozycją wobec etatystycznych modeli wychowania musi wprowadzać prawdziwie innowacyjne rozwiązania i pełnić przez to funkcję poprzednika rozwoju tradycyjnej oświaty.

Na zakończenie gospodarz spotkania zaproponował uczestnikom konferencji podpisanie „Listu otwartego” do Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie niepokojących zmian we współczesnej oświacie polskiej, a następnie zaprosił do udziału w następnej edycji zjazdu, która będzie miała miejsce za dwa lata.